

kultury podstatným faktorem ovlivňujícím efektivitu leaderů? Úvahy nad těmito tématy by jistě byly zajímavé pro praktiky pohybující se v prostředí nadnárodních společností.

Na závěr bych rád ocenil jazykovou stránku publikace. Autory publikace jsou sice akademici, ale text je dalek toho, aby byl suchým shrnutím „faktů“. Podařilo se jim do českého jazyka převést, či v originálním znění představit, podstatné souvislosti problematiky leadershipu, aniž by text působil šroubovaně a cize.

Recenzovaná publikace není populárně naučnou literaturou pro volná odpoledne a vyžaduje soustředění a vnímání souvislosti. Pozorný čtenář však ocení promyšlenost a systematickosti, s jakou jsou výzkumné poznatky předkládány a také snahu autorů poskytnout praktická vodítka pro jejich využití. Tato kniha proto není textem „do poličky“, ale dílem, ke kterému se vyplatí průběžně vracet.

V. Kulhavý

Zuzana S.

Hra na pavoučka

Praha: Triton, 2014, 336 s.

Autobiografická publikace přibližuje život pisatelky od jejího dětství, až do současnosti. Autorka čerpá z různých zdrojů. K období dětství se vztahují zejména útržkovité vzpomínky, vlastní dětské kresby, výňatky z matčina deníku, ty jsou však doplněny, stejně jako její vzpomínky na další etapy životního příběhu, vzpomínkami dalších osob a lékařskými zprávami. Jde tak o koláž, kde máme možnost číst m.j. vzpomínky kamarádek z dětství, reflexe nejrůznějších odborníků, od lékařů, pedagogů, přes psychology až po sociální pracovníky, ale také příspěvky přátel a řekneme i spřízněných duší, s nimiž se autorka setkala až v dospělosti.

Co vede autorku k sestavení této mozaiky vlastního života, kdy pečlivé přidávání každého kousku příběhu muselo stát velké množství sil? Sama o tom uvádí, že jí to umožnilo uvědomit si a ujasnit významné události jejího života. Lze ještě dodat, že autorce celý proces umožnil se s těmito událostmi znovu s odstupem setkat, dát jim ucelený tvar a možná nahlédnout je jinak a v novém kontextu.

Autorka, kterou známe pod jménem Zuzana S., ve svém příběhu líčí prostřednictvím vlastních bezprostředních prožitků složité dětství, poznamenané otcovým přísným, spíše krutým a násilnickým přístupem k výchově dcer i k manželce a matčinou slabostí při hledání řešení této situace. Ta se stává ještě mnohem nesnesitelnější, když začne docházet k dlouhodobému sexuálnímu zneužívání Zuzky ze strany otce. Snaha řešit toto jeho jednání cestou trestního řízení se obrací proti Zuzce a tato zkušenost představuje další z propastí, jejichž překonání Zuzku na životní cestě potkává. Ani její směřování za samostatnosti, rodinou a vlastní nezávislostí není jednoduché a prožítá minulost si tak či onak vybírá na Zuzčině životě stále svou daň.

Autorka se snaží s maximální otevřeností vyprávět svůj příběh, nevyhýbá se ani problematickým pasážím a připoustí, že ve svém životě o nejrůznějších aspektech nesdělovala pravdu a některé její vzpomínky nejsou zcela jasné a reálné. Snaží se porozumět těmto situacím a zprostředkovat toto porozumění i čtenáři. Zuzka v roli autorky nevyužívá prostor knihy k vyřizování účtů s lidmi ve svém okolí, snaží se problematice a poškozujícímu jednání těch nejbližších, zejména své matky, porozumět.

Zuzčin příběh je plný zvratů a zákrut a rozhodně nejde o odpočinkové čtení. Tím ale také být nemá. Je to příběh o touze po důležitých životních hodnotách, které autorka neztrácí z obzoru ani při těch největších propadech a v období těžkých nejistot. Jsou jimi normální život, vzdělání, a především klidný rodinný život s dětmi. Na této cestě se kolem Zuzky objevují našťastí vedle negativních „postav“ i lidé Zuzce příznivě naklonění, kteří její obtíže vnímají a snaží se jí pomoci, ať již z titulu své profesní role či vedení přátelskými vztahy k Zuzce.

Úvodní slovo ke knize a závěrečné dvě podkapitoly, o příběhu a problematice sexuálního zneužívání rámuji celé vyprávění. Jejich autorkou je Zuzčina terapeutka, Mgr. Krtičková.

Knihou přináší vzhled do jedinečného a velmi komplikovaného osudu Zuzky, setkání s jejím příběhem může být obohacující pro pracovníky pomáhajících profesí, studenty těchto oborů, i laiky. Umožňuje nahlédnutí na dynamiku konkrétního příběhu. Obdivovat můžeme pozoruhodnou nezdolnost autorky. Přečtení této knihy může také pomoci lepšímu porozumění dalším lidem a klientům, s nimiž se setkáme.

H. Boukalová